

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-80
	Rozjaśniacze optyczne	6045-54
	Oznaczanie trwałości na chloryn sodowy	Zamiast BN-70/6045-12 ✓ BN-73/6045-25 ✓ BN-76/6045-42 ✓
		Grupa katalogowa 1029

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie trwałości rozjaśniaczy optycznych, przeznaczonych do rozjaśniania wyrobów włókienniczych, na działanie roztworu chlorynu sodowego.

1.2. Zakres stosowania normy. Metodę stosuje się do oznaczania trwałości rozjaśniaczy optycznych, przeznaczonych do rozjaśniania włókien celulozowych, poliamidowych, poliestrowych, poliakrylonitrylowych i środków piorących.

1.3. Określenia — wg BN-72/6045-23.

2. OZNACZANIE

2.1. Zasada metody. Próbkę tkaniny testowej rozjaśnionej optycznie badanym rozjaśniaczem użytym w ilości odpowiadającej jego dawce maksymalnej, poddaje się działaniu roztworu chlorynu sodowego, a następnie płucze i suszy. Obniżenie intensywności rozjaśnienia próbki należy oceniać wzrokowo przez porównanie ze skalą rozjaśnień.

2.2. Aparatura, przyrządy i materiały.

a) Kolby stożkowe pojemności co najmniej 100 cm³ zaopatrzone w chłodnice powietrzne długości około 70 cm.

b) Płyty szklane lub ramki do suszenia próbek.

c) Skala rozjaśnień do oceny trwałości, sporządzona wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2.

d) Tkanina testowa przygotowana wg BN-77/6045-08 p. 2.2.

2.3. Roztwory. Roztwór bielący, zawierający w 1 dm³: 2,5 g chlorynu sodowego czystego 80-procentowego, oznaczonego jodometrycznie oraz 0,1 g pirofosforanu sodowego cz. Roztwór doprowadzić do pH=3,5 ±0,2 (w temperaturze 20 ±2°C) około 1-procentowym kwasem mrówkowym cz.

Do przyrządzania roztworu stosować wodę destylowaną.

2.4. Przygotowanie próbki do badań. Z tkaniny testowej wg 2.2 d rozjaśnionej optycznie badanym rozjaśniaczem wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2.7 i oznakowanej numerem 5, wyciąć próbkę o wymiarach 10 × 4 cm.

2.5. Wykonanie oznaczania. Próbkę przygotowaną wg 2.4 umieścić w kolbie stożkowej wg 2.2 a) zawierającej przygotowany roztwór bielący wg 2.3, o temperaturze 80°C i krotności 1:50. Kolbę zamknąć chłodnicą powietrzną i pozostawić na 1 h w ciemności w łaźni wodnej w temperaturze 80 ±2°C. Próbki w kąpieli nie poruszać. Po upływie jednej godziny próbkę wyjąć z kąpieli, wypłukać dwukrotnie w zimnej wodzie destylowanej, a następnie płukać przez 10 min w zimnej, bieżącej, pitnej wodzie wodociągowej. Po wypłukaniu próbkę odżyć i wysuszyć rozpostartą na płycie szklanej lub rozpiętą na ramce, w temperaturze pokojowej, bez dostępu światła.

2.6. Ocena trwałości rozjaśniacza. Osłabienie intensywności rozjaśnienia badanej próbki i zmianę jej odcienia oceniać wg BN-77/6045-08 p. 2.6 przez porównanie ze skalą rozjaśnień wg 2.2 c

2.7. Podawanie wyników — zgodnie z BN-77/6045-08 p. 2.6.

K O N I E C

Informacje dodatkowe

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Organicznego ORGANIKA
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego ORGANIKA dnia 2 maja 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1981 r. (Dz. Norm. i Miar nr 14/1980 poz. 57)

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-70/6045-12; BN-73/6045-25; BN-76/6045-42. Zakres stosowania rozszerzono na rozjaśniacze optyczne do włókien poliakrylonitrylowych.

3. Normy związane

BN-77/6045-08 Rozjaśniacze optyczne dla włókiennictwa. Oznaczenie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

BN-72/6045-23 Rozjaśniacze optyczne. Nazwy i określenia

4. Autorzy projektu normy — mgr inż. Ewa Higerberger, mgr inż. Wojciech Żołędziowski — Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.